

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL
DYDDIAD	26 TACHWEDD 2012
PWNC	ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB GYFALAF - AIL CHWARTER 2012-13
DEILYDD PORTFFOLIO	Y CYNGHORYDD JOHN CHORLTON
SWYDDOG(ION) ARWEINIOL	EINIR WYN THOMAS
SWYDDOG CYSWLLT	EINIR WYN THOMAS (FFÔN: 2605)
Rheswm am yr adroddiad: Ar gais y Pwyllgor Sgrwtini.	

Ynglwm mae adroddiad a anfonwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 19 Tachwedd 2012. Gwahoddir y Pwyllgor Sgrwtini i gysidro'r adroddiad ynghyd â chofnodion y Pwyllgor Gwaith.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD	19 TACHWEDD 2012
PWNC	ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB GYFALAF - AIL CHWARTER 2012-13
DEILYDD PORTFFOLIO	Y CYNGHORYDD JOHN CHORLTON
SWYDDOG(ION) ARWEINIOL	EINIR WYN THOMAS
SWYDDOG CYSWLLT	EINIR WYN THOMAS (FFÔN: 2605)
Rheswm am yr adroddiad:	
Fel gall y Pwyllgor Gwaith fod yn gyfrifol am fonitro cyllidebau ar lefel gorfforaethol.	

A. Rhagarweiniad / Cefndir / Materion**1. CEFNDIR**

- 1.1** Dyma'r adroddiad monitro'r gyllideb am ail chwarter y flwyddyn ariannol. Yn Atodiad A, fe geir crynodeb o'r gwariant yn erbyn y gyllideb hyd at ddiwedd mis Medi.
- 1.2** Yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf adolygwyd dau brosiect mawr, sef rhaglen y cartrefi preswyl a'r rhaglen rhesymoli'r canolfannau hamdden. Roedd y ddwy raglen hyn angen cyfeiriad newydd. 'Roedd y Polisi Adnewyddu Tai yn cael ei gwblhau'n derfynol hefyd. Mae hyn yn golygu nad yw'r cyllidebau cyfalaf cysylltiedig wedi cael eu dyrannu (ynghyd â chyllideb o £1.2m a glustnodwyd ar gyfer cartrefi preswyl).

2. CYNNYDD

- 2.1** Roedd gwariant hyd ddiwedd mis Medi yn £4.5m ar gynlluniau cyffredinol sy'n cyfateb i 27% o'r gyllideb gyfan. Mae hyn yn debyg i'r un cyfnod llynedd (£4.3m, 30%). Mae hyn oherwydd bod rhaglenni fel y Rhaglen Tair Tref (Cyddyfeiriant) a'r Rhaglen Gwelliannau i'r Mân-ddaliadau ar y blaen yn sylweddol o gymharu â'r un amser y llynedd ac oherwydd cynlluniau fel Menter Fenthyca Llywodraeth Leol sydd wedi cychwyn eleni. Mae hyn wedi ei wrthbwysu'n rhannol gan brosiectau megis yr archifdy newydd a gwblhawyd llynedd.
- 2.2** Y gwariant hyd ddiwedd mis Medi ar gynlluniau tai oedd £4.7m, sef 39% o'r gyllideb gyfan. Mae'r gwariant ar yr un lefel â'r un cyfnod y llynedd (£4.3m, 38%). Mae'r gwaith dan y rhaglen SATC yn bwrw ymlaen fel y rhagwelwyd a disgwyliar y bydd wedi ei gwblhau erbyn mis Tachwedd.
- 2.3** Mae'r cyfanswm gwariant hyd at ddiwedd Medi yn 32% o'r gyllideb. Y rheswm am hynny yw bod y rhaglen gyfalaf wedi ei phwysoli llawer mwy tuag at ail hanner y flwyddyn; mae cynlluniau mawr fel ail-leoli Ysgol y Bont, y cynllun grantiau a benthyciadau tai sector preifat, y gwaith a raglennwyd ar dai Cyngor a'r Cynllun Cyddyfeiriant Tair Tref wedi eu pwysoli'n helaeth tuag at ail hanner y flwyddyn.

- 2.4** Mae'r adroddiadau hyn fel arfer yn canolbwyntio ar gynlluniau grant a phrosiectau eraill lle gall bod risg sylweddol os yw'r prosiectau yn llithro neu yn rhedeg y tu hwnt i'r gyllideb. Fel y dywedwyd eisoes, mae nifer y prosiectau a gyllidir gyda grantiau wedi gostwng yn dilyn toriadau yng nghyllidebau Llywodraeth Cymru, er bod rhai prosiectau mawr a gyllidir gyda Grantiau Ewropeaidd eisoes wedi cychwyn. Yn ogystal, mae pedwar o brosiectau ar hyn o bryd a gyllidir gan Lywodraeth Cymru. Un o'r rheini yw ail-leoli Ysgol y Bont. Mae'r gyllideb ar gyfer Ysgol y Bont yn £6.2m ar gyfer 2012-13 allan o gyllideb gyfan o £10.9m. Ers penodi'r contractwr mae'r rhaglen wedi ei chwblhau a rhagwelir y bydd gwariant yn £5.0m erbyn diwedd y flwyddyn. Fodd bynnag, ni fydd yr ailbroffilio hwn yn cael effaith ar y sefyllfa cyllid grant. Disgwylir y bydd y prosiect wedi ei gwblhau yn haf 2013.
- 2.5** Yn ogystal, adroddwyd yn chwarter un, oherwydd yr oedi o ran cael derbyniadau cyfalaf yn sgil gwerthu mân-ddaliadau a'r ffaith bod y derbyniadau hynny'n llai, roedd y Gwasanaeth Eiddo wedi diwygio'r cynlluniau ar gyfer gweddill cyfnod y rhaglen gwelliannau mân-ddaliadau. Mae'r diwygiadau hyn wedi eu gwneud ac mae pethau'n symud ymlaen yn unol â'r disgwyl. Fodd bynnag, disgwylir y bydd y diffyg yn codi o £1.1m i £2.0m ar gyfer y flwyddyn gyfan, gyda derbyniadau cyfalaf yn codi a lleihau'r diffyg yn y flwyddyn ddilynol.

B – Ystyriaethau

3. ADNODDAU

- 3.1** Mae bidiau'r Cyngor eisoes wedi cael eu cymeradwyo ar gyfer cyllid Cydgyfeiriant, uniongyrchol ac yn anuniongyrchol. Mae cyllid cyfatebol wedi ei glustnodi eisoes ar gyfer y cynlluniau hyn. Rhagwelir na fydd cyfleoedd cyllido pellach yn debygol o godi dan y Rhaglen Cydgyfeiriant.
- 3.2** Mae'r derbyniadau cyfalaf y mae modd eu defnyddio ar gyfer eleni ac y cyllidebwyd ar eu cyfer, ar ôl effaith canlyniadau 2011-12 a'r derbyniadau hyd yma, fel a ganlyn:-

	Cyllideb Wreiddiol £000	Derbyniwyd hyd at Mis 6 £000
Tai – CRT		
Gwerthiannau Hawl i Brynu	100	Dim
Gwerthu Tir	Dim	Dim
Tai Sector Preifat		
Gwerthu Plotiau		
Taliadau a ad-dalwyd	} 200	25
Grantiau a ad-dalwyd		
Arall		
Mân-ddaliadau	[250]	389
Cyffredinol		
Diwydiannol	} 800	35

Incwm Mân-ddaliadau yn erbyn cyllideb ddangosol

Mae cyllid yr Awdurdod yn y flwyddyn ar gyfer adleoli Ysgol y Bont yn deillio o dderbyniadau cyfalaf a ragwelir o werthu safle Ysgol y Graig yn y dyfodol.

Disgwylir y bydd derbyniadau cyfalaf ar gyfer eiddo diwydiannol a chyffredinol yn cyrraedd y lefel a gyllidebwyd erbyn diwedd y flwyddyn. Ychydig ar ôl diwedd y chwarter cwblhawyd gwerthiant tir ym Mhenyrsedd i Heddlu Gogledd Cymru. Gwerthwyd y tir am £350,000.

4. **NEWIDIADAU A NEWIDIADAU POSIB ELENÍ**

- 4.1 Nid oes unrhyw newidiadau neu newidiadau posib wedi dod i'r amlwg, ar wahân i'r rheini yr adroddwyd arnynt yn chwarter un.
- 4.2 Mae'r arian wrth gefn sydd heb ei ddyrannu fel a ganlyn:-

	Dygydd Ymlaen 2011-12 £'000	Cyllideb 2012-13 £'000	Dyrannwyd 2012-13 £'000	Cyfanswm ar gael 2012-13 £'000
Cyllid Cyfatebol/ Adfywio	848	Dim	113	735
Cronfa wrth gefn – Gwelliannau Hamdden	195	Dim	Dim	195
Cronfa wrth gefn – benthyca digefnogaeth	Dim	1,000	Dim	1,000
Cronfa wrth gefn heb ei ddyrranu (cartrefi preswyl)	1,202	Dim	Dim	1,202
Cronfa wrth gefn heb ei ddyrranu -Astudiaethau Dichonoldeb	1,000 460	800 100	Dim 30	1,800 530

Mae sefyllfa'r gyllideb referniw ar hyn o bryd a'r rhagolygon ar ei chyfer yn golygu efallai y bydd rhaid torri'n ôl ar y posibilwydd o ddefnyddio'r symiau hyn sydd heb eu dyrannu.

5. **RISG ARIANNOL**

- 5.1 Y prif risgiau ariannol ar gyfer eleni yw'r risgiau sy'n ymwneud â'r prosiectau mwy a gyllidir gan Ewrop. Wrth edrych i'r dyfodol, pery risgiau'n ymwneud â darparu Rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain.
- 5.1.1 Mae'r Prosiect Arfordirol a'r Rhaglen Tair Tref yn cynnwys prosiectau adeiladu cymhleth gyda materion cydymffurfiaeth a photensial i redeg dros y gyllideb. Mae'r ddau brosiect hyn yn cael eu rheoli trwy dechnegau rheoli prosiect a oruchwylir gan y Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy.
- 5.1.2 Ers yr adroddiad diwethaf mae'r Cyngor Sir wedi rhoi caniatâd i swyddogion gychwyn proses o werthuso opsiynau mewn perthynas â rhaglen rhesymoli asedau'r Cyngor. Mae'r gwaith hwn eisoes wedi cychwyn a phenodwyd Local Partnerships i'w wneud. Ar hyn o bryd rhagwelir y bydd adroddiad ar gael tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol hon, fel bod modd gwneud rhagor o benderfyniadau. Mae'r fenter hon yn rhedeg ochr yn ochr â rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain sy'n cynnwys sefydlu Fframwaith Gogledd Cymru ar gyfer pwrcasu gwaith adeiladu ysgolion yn unol â gofynion cyllido Llywodraeth Cymru. Mae'r cynllun Band A (ysgol gynradd newydd yng Nghaerdybi) yn mynd yn ei flaen, gydag Achos Amlinellol Strategol i'w gyflwyno erbyn diwedd y flwyddyn.

C – Goblygiadau ac Effaith

1	Cyllid / Adran 151	
2	Swyddog Cyfreithiol / Monitro	
3	Adnoddau Dynol	
4	Gwasanaethau Eiddo (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
5	Technoleg Cyfathrebu a Gwybodaeth	
6	Cydraddoldeb (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
7	Gwrthdodi a Chymdeithasol (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
8	Cyfathrebu (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
9	Ymgynghori (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
10	Economaidd	
11	Amgylcheddol (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
12	Trosedd ac Anhrefn (Gweler y nodiadau – dogfen ar wahân)	
13	Cytundebau Canlyniadau	

CH – Crynodeb

Roedd y gwariant ar gynlluniau cyffredinol hyd at ddiwedd Medi yn £4.5m (27% o'r gyllideb gyfan). Gwariwyd £4.7m ar gynlluniau tai (39% o'r gyllideb gyfan) hyd at fis Medi. Roedd y gwariant cyffredinol yn 32% o'r gyllideb gyfan, gan fod llawer o'r cynlluniau mwy, fel ail-leoli Ysgol y Bont, wedi eu pwysoli tuag at ail hanner y flwyddyn.

Cafwyd derbyniadau cyfalaf o £0.4m hyd at ddiwedd mis Medi. Disgwylir y bydd derbyniadau cyfalaf cyffredinol a diwydiannol yn cyrraedd y lefel a gyllidebwyd ar eu cyfer, sef £0.8m, erbyn diwedd y flwyddyn. Mae disgwyl y bydd derbyniadau cyfalaf yn sgil gwerthu mân-ddaliadau (arian a fydd yn cael ei ddefnyddio'n unig ar y rhaglen gwella mân-ddaliadau) £2m y tu ôl i'r proffil gwariant erbyn diwedd y flwyddyn, ond disgwylir y byddant yn dal i fyny yn y flwyddyn ddilynol.

Yn wyneb y sefyllfa ar hyn o bryd gyda'r gyllideb refeniw a'r canlyniadau a ragwelir, efallai y bydd angen torri'n ôl ar y defnydd posib o'r arian sydd heb ei ddyrannu.

Mae'r prif risgiau ariannol yn ymwneud â Chynlluniau Cydgyfeiriant, sy'n cael eu goruchwyllo gan y Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy, a chyflawni rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain, sy'n rhedeg ar yr un pryd â'r rhaglen rhesymoli asedau. Penodwyd Local Partnerships i wneud gwaith gwerthuso opsiynau ar gyfer y rhaglen rhesymoli asedau ac adroddir ar ganlyniad y gwaith hwnnw i'r pwyllgor yma tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol hon. Mae'r cynllun Band A (ysgol gynradd newydd yng Nghaergybi) dan y rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain yn mynd yn ei flaen a chyflwynir yr Achos Amlinellol Strategol cyn diwedd y flwyddyn.

D – Argymhelliad

Nodi cynnydd o ran gwariant a derbyniadau yn erbyn y gyllideb gyfalaf.

Enw awdur yr adroddiad: EINIR WYN THOMAS

Swydd: PENNAETH GWASANAETH (CYLLID)

Dyddiad: 31 HYDREF 2012

Atodiadau:

Atodiad A: Cyllideb Cyfalaf 2012-13: Crynodeb Medi 2012

Papau Cefndirol:

Dim

Cyllideb Cyfalaf 2012-13 : Medi 2012

Prosiectau	Cyllideb 2012-13 £'000	Llithriad 2011-12 £'000	Cyfanswm £'000	Gwariant £'000	%	Sylwadau
Tai	11,040	913	11,953	4,664	39	
Tai Cyngor	9,800	0	9,800	4,292	44	Disgwylir bydd y rhaglen SATC wedi ei chwblhau ym mis Rhagfyr. Mae gwaith newid tanwydd wedi ei raglennu i gychwyn ym mis Tachwedd ac, fel y dywedwyd eisoes, oherwydd yr oedi, mae disgwyl y bydd llithriad. Disgwylir llithriad hefyd ar y gwaith a gynlluniwyd dan y rhaglen gynnal. Mae'r rhagolygon o ran gwariant ar gyfer y flwyddyn o gwmpas £8.5m ar gyfer y rhaglen CRT yn ei chyfanrwydd.
Preifat-Grantiau/Benthyciadau	1,200	458	1,658	370	22	Mae'r polisi diwygiedig wedi ei gymeradwyo'n ddiweddar a disgwylir y bydd y gwariant yn cynyddu'n sylweddol yn ystod gweddill y flwyddyn. Disgwylir y bydd y llithriad yn debyg neu yn llai na'r llynedd.
Tai Fforddiadwy	40	455	495	2	0	Mae taliad pellach o £200,000 wedi ei wneud yn ddiweddar i Cymdeithas Tai Eryri ar gyfer y Cynllun Prynu Cartref.
Addysg	7,218	408	7,626	1,129	15	
Ail-leoli Ysgol y Bont	6,110	93	6,203	636	10	Mae'r rhaglen o waith y cytunwyd arni gyda'r contractwr yn rhagweld y bydd gwariant yn cyrraedd £5m erbyn diwedd y flwyddyn. Disgwylir y bydd y prosiect wedi ei gwblhau erbyn diwedd yr haf 2013 ac ni fydd y gostyngiad yn y gwariant eleni yn cael effaith ar y cyllid grant.
Addysg: Arall	1,108	315	1,423	493	35	
Adfywio	5,962	-360	5,602	2,373	42	
Datblygu Economaidd - Isadeiledd Strategol - Safleoedd ac Eiddo	150	0	150	0	0	Mae Swyddog Prosiect wedi ei benodi ac mae'r cynllun meistr yn cael ei ddatblygu.
Dat Econ : Arall	330	721	1,051	114	11	Mae rhan sylweddol o'r llithriad yn ymwneud ag astudiaethau dichonoldeb cyfalaf a chyllid partneriaeth. Mae'r momentwm yn cynyddu yng gweithgareddau yn y meysydd hyn ac mae'r rhan fwyaf o'r balansau hyn wedi eu hymrwymo.
Eiddo: Amgylchedd Arfordirol	503	0	503	342	68	Mae'r gwaith adeiladu ar Bier Biwmares wedi ei gwblhau yn sylweddol ac mae'r trafodaethau ynghylch y cyfrif terfynol yn parhau.
Eiddo: Rhaglen Wella'r Mân-ddaliadau	535	-1,081	-546	446	82	Mae'r rhaglen hon yn cael ei chyllido trwy dderbyniadau cyfalaf yn sgil gwerthu mân-ddaliadau. Oherwydd derbyniadau cyfalaf llai ac oedi mae'r Gwasanaeth Eiddo wedi cynhyrchu cynlluniau diwygiedig. Mae'r rhain wedi eu gweithredu ac maent yn bwrw ymlaen yn unol â'r disgwyl. Disgwylir y bydd y diffyg yn cynyddu gan £0.9m ar gyfer y flwyddyn gyfan, o £1.1m i £2.0m.
Rheoli Gwastraff: Safle Mwynderau - Penhesgyn	851	0	851	73	9	Dechreuodd gwaith ar y safle ym mis Medi. Rhaglennwyd bydd y prosiect wedi ei gwblhau erbyn diwedd y flwyddyn.
Adfywio Ffisegol (3 Tref)	1,600	0	1,600	586	37	Mae rhan fwyaf o'r gwaith eleni yn ymwneud â Chynllun Treftadaeth Tref Caergybi sy'n codi momentwm.
Priffyrdd: Menter Benthycia Llywodraeth Leol 2012-13	1,700	0	1,700	777	46	Gwnaed llawer o'r gwaith eisoes. Disgwylir y gellir cyflawni'r holl amcanion erbyn diwedd y flwyddyn.
Priffyrdd: Grant Trafndiaeth 2012-13	293	0	293	35	12	Mae gwaith bellach wedi cychwyn a disgwylir y bydd wedi ei gwblhau erbyn diwedd y flwyddyn ac o fewn y gyllideb.
Arall	1,898	1,868	3,766	981	26	
Hamdden: Unedau Adennill Gwres	217	117	334	330	99	Prosiect wedi ei gwblhau.
Priffyrdd: Arall	949	59	1,008	275	27	Gwaith yn mynd yn ei flaen yn ôl y disgwyl.
Eiddo: Arall	604	576	1,180	262	22	Gwaith yn mynd yn ei flaen yn ôl y disgwyl.
Cynlluniau Adranol Arall	128	1,116	1,244	114	9	
Cyfanswm	26,118	2,829	28,947	9,147	32	

